

5. juni 2022

Kontaktoplysninger

Anne Mette Fredsgaard
Svendsen
Chefkonsulent 3B
T 33 63 12 06
afs@kab-bolig.dk

Gry Abrahamsen
Specialkonsulent SAB
T 33631163
gab@kab-bolig.dk

Sofie la Cour Mosegaard
Chefkonsulent
AKB, København
T 33 63 12 90
sofmo@kab-bolig.dk

Fælles hørings svar for SAB, 3B og AKB, København

Bemærkninger til høring af midtvejsevaluering af "Cirkulær København: Ressource- og Affaldsplan 2024"

Vi har i KAB læst Københavns Kommunes "Cirkulær København: Ressource- og Affaldsplan 2024" og forslag til supplerende indsatser for øget genanvendelse og genbrug med stor interesse. Der er mange gode tanker og meget inspiration at hente for boligorganisationerne i KAB-fællesskabet.

Vi har i januar 2021 bidraget til et hørings svar fra BL på den nationale affaldsplan og ser nu frem til, at vores bidrag (både fra administration og fra drift) når det kommunale niveau i København.

På vegne af de københavnerbaserede boligorganisationer i KAB-fællesskabet (SAB, 3B og AKB, København) og fra den lokale drift ønsker vi her at rette fokus på følgende *opmærksomhedspunkter* i forbindelse med Ressource- og Affaldsplan 2024 og forslag til supplerende indsatser for øget genanvendelse og genbrug:

Principielle forudsætninger

- At korrekt sortering *principielt* starter i køledisken og allerede hos producenten ift. den type emballage beboeren får med hjem.

Etablering, omkostninger og gebyrer:

- At affaldsskakte skal lukkes, og et kommunalt forbud eller lignende bør overvejes på linje med, at krav om skakte i nybyggeri er helt væk. Affaldsskaktene benyttes til bortskaffelse af samtlige fraktioner og giver ikke beboerne incitament til at sortere. Da en lukning ofte ses som et indgreb over for den service, som leveres til beboerne i dag, bør det understøttes kommunalt at sikre lukning og alternativer til svage beboere f.eks. i form af hjemmehjælp til afskaffelse af sorteret affald. En væsentlig afledt konsekvens af lukning af skaktene vil være forbedring af ejendomsfunktionærernes arbejdsmiljø, og det vil kunne bidrage til en reduktion af arbejdsressourcer,

idet der anvendes mange mandetimer på skakning og rengøring af affaldsrum – også på helligdage med overarbejdsbetaling til følge.

- At affaldsskaktene ikke anbefales til affaldssortering af andre fraktioner end restaffald. Der er al for stor sandsynlighed for, at der ikke sorteres, og at det så også her går ud over driftspersonalet.
- Kommunen bør sikre et *fasttrack* til godkendelse af lukning af skakte og etablering af alternative affaldsløsninger på offentlig vej, hvor det er nødvendigt. Når først boligafdelingerne har været igennem den beboerdemokratiske proces og skal lukke skaktene, er der behov for hurtige kommunale tilladelser og vilje til at tænke i alternativer til skaktene.
- Kommunen bør tænke i område-løsninger for affaldssortering på offentlig vej og give tilladelser til sådanne. Mange boligafdelinger vil med fordel kunne dele affaldsfraktioner på offentlig vej og dermed spare på plads og økonomi.
- Kommuner skal stille krav om nedgravede affaldsløsninger med de nødvendige fraktioner i nybyggeri.
- At der er fokus på de ekstra omkostninger og store udgifter, boligafdelingerne får ved skærpede kommunale krav til affaldssortering. Herunder at overveje puljer, tilskud og offentlig medfinansiering. Eksempler fra driften viser, at flere fraktioner betyder, at skralderummenes kvadratmeter-antal skal øges og dermed ombygges, idet disse allerede nu er trange med de nuværende fraktioner. Dette vil betyde en merudgift/lejeforhøjelse for beboerne.
- Kommunen bør gennemgå afregninger og sikre kostægte affaldsgebyrer. F.eks. betyder en øget affaldssortering mindre mængder af dagrenovation, hvorfor det skal sikres og synliggøres, at der afregnes for afhentet affald. Samtidig kan boligafdelingerne være udfordret af hyppigere afhentning af mindre de beholdere, hvilket betyder større udgifter.
- At affaldsvolumen for restaffald nedsættes til 30-40% bør genovervejes, da vi frygter overopfyldning af beholderne med risiko for en stor efteroprydningsopgave for vores medarbejdere.
- At der er fokus på prisstrukturen for affaldssortering i kommunen, så lejes udgifter ikke overstiger ejeres og giver en social slagside, og en for høj pris kommer til at hindre udbredelse af en hensigtsmæssig affaldssortering.
- Manglende plads i køkkenerne. Tilskud til nye affaldsbeholdere til øget sortering i boligerne har før været en succes og givet beboerne incitament til at sortere.

Forebyggelse og nudging fremfor straf:

- At sikre, at der kommunalt ikke indføres strafgebyrer for manglende sortering, så der bliver taget højde for, at affaldssortering er en svær opgave at løse og implementere blandt specifikke typer af almene boliger.
- I stedet have et forebyggende fokus på understøttelse i form af nudging af varieret karakter lokalt. F.eks. uddannelse, oplæring af skraldeambassadører til implementering og fastholdelse af sortering.
- At TELEFONLINJE FOR VICEVÆRTER, AFFALDSANSVARLIGE OG BORGERE og DIGITALE LÆRINGSFORLØB bliver bredt formidlet som de gode tiltag for driften lokalt. Vi formidler gerne til vores drift!
- At kommunikationen mellem KAB og kommunen styrkes på området, så den vigtige viden og tiltag når ud til kernemedarbejderne.
- Dertil oplysning og reklame for affaldsløsningerne, daglig oprydning, flag op eller omgiv den nedgravede affaldsløsning med blomster. Lave kort over boligafdelingens affaldsløsninger, så beboere kan se, hvor de skal af med deres affald.
- At der tænkes i redskaber, der lokalt kan registrere og påvise udvikling i og effekt af affaldssortering, -reduktion og -genanvendelse som motiverende faktor.
- At der af hensyn til læsesvage eller beboere med få danskundskaber indtænkes en meget enkel kommunikationsform – primært i piktogrammer.
- At have fokus på, at opgaven med at formidle affaldssorteringen allerede nu udgør et ekstra ressourcetræk på ejendomsfunktionærerne f.eks. med at formidle og udlevere diverse farver plastposer (grøn til madaffald) og tænke en kommunal understøttelse af denne indsats ind.

Branding:

- Rygter om fejlagtig sortering hos kommunen, om at affaldet alt sammen ender i det samme "hul", skal manes til jorden.
- Formidle, at skrald er et fælles ansvar, som kræver en fælles indsats i forhold til at aflaste klimaet. Skal skrald været noget, vi gemmer af vejen eller være synligt, så alle fraktionsopdelere, idet det er yt at være ligeglad?

I KAB-fællesskabets mange boligorganisationer er der på trods af ovennævnte opmærksomhedspunkter en stor opbakning til at styrke klimaindsatsen med meget mere affaldssortering.

2. juni 2022

Derfor vil vi afslutte dette høringssvar med en opfordring til at inddrage de kræfter, der findes overalt i boligorganisationerne, i driften, i de boligsociale indsatser og blandt de frivillige i boligafdelingerne, når der skal tænkes i initiativer, løsninger og udvikling på affaldsområdet. Her findes utallige eksempler på, hvordan der tænkes i genbrug, madspild, genanvendelse og meget mere. Her nævnes blot et par eksempler fra KAB-fællesskabet:

- Byttecentraler i mange boligafdelinger
- Samarbejde med 'I tråd med Verden' (genanvendelse af tekstiler)
- Samarbejde med 'Voks' (genanvendelse af ting til plantebeholdere og -dekorationer)
- Samarbejde med Tinkertanker (reparation og genanvendelse af elektronik, møbler, cykler m.m.)
- Lokale kampagner for affaldssortering og oprydningsdage